

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	011 ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

ХАРКІВ, 2019

I. Преамбула

ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ в дію програма Наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 28.03.2017 р. № 60 у відповідності до рішення вченої ради університету від 06.03.2017 р. протокол № 6.

Розробники освітньо-наукової програми (ОНП):

Гарант освітньо-наукової програми

БОРОВА Тетяна Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу;

члени робочої групи:

КОЛБІНА Тетяна Василівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу;

КРАВЧЕНКО Ганна Юріївна, доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу;

ПОГОРЕЛОВА Тетяна Юріївна, викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу (здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальність 011 Науки про освіту);

ЧЕХРАТОВА Олена Андріївна, викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу (здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки);

РЯБОВА Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту освіти та права Центрального інституту післядипломної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з педагогіки, за освітньо-науковою програмою Освітні, педагогічні науки
Кваліфікація в дипломі	Доктор філософії з педагогіки, за освітньо-науковою програмою Освітні, педагогічні науки
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення: соціально-педагогічні та освітні системи; освітні процеси у різних формах освіти; соціально-педагогічний досвід, висвітлений у педагогічних теоріях, концепціях, контекстних (професійно орієнтованих) практиках.</p> <p>Цілі навчання: підготовка висококваліфікованого фахівця, здатного, ґрунтуючись на новій філософії вищої освіти, професійно застосовувати в теорії і на практиці сучасні педагогічні методи, форми та технології; формування компетентностей та здатностей застосовувати у професійну діяльність теоретико-методологічний та науково-методичний базис знань та умінь щодо розвитку соціально-педагогічних систем; оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень з урахуванням світових тенденцій і здобутків у сфері освіти та орієнтує на співробітництво із закладами освіти (за типом), зарубіжними науковими і освітніми закладами.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теорії, закономірності, концепції, підходи освітніх, педагогічних наук, які забезпечують формування загальних та спеціальних компетентностей здобувачів вищої освіти третього рівня зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.</p> <p>Методи, методики, технології та інструментарій застосування сучасних наукових досліджень у галузях педагогіки, психології, управління, економіки, фінансів та інших; використання проектно-орієнтованих, процесно-орієнтованих та об’єктно-орієнтованих технологій навчання та сучасних інформаційних технологій, електронних методів управління, інструментів ефективної роботи щодо науково-педагогічної діяльності з питань впровадження освітніх реформ.</p> <p>Теоретичні методи педагогічного дослідження, що взаємодоповнюють один одного, а саме: історичний, проблемно-цільовий, логіко-системний і структурно-функціональний аналіз філософської, психолого-педагогічної, економічної літератури. Конкретно-пошукові методи : синтезу, актуалізації та систематизації зарубіжної та вітчизняної літератури; метод моделювання; методи прогнозування та узагальнення отриманої статистичної інформації; системно-узагальнюючий метод. Емпіричні методи дослідження: праксиметричні (вивчення й аналіз, констатація та узагальнення), діагностичні (анкетування, індивідуальна експертна оцінка, бесіда, метод самооцінки, метод взаємних рекомендацій, тестування, інтерв’ювання, опитування), обсерваційні (пряме та непряме</p>

	<p>спостереження); використання математичної та статистичної обробки отриманих даних.</p> <p>Система оцінювання</p> <p>Система оцінювання знань по дисциплінам освітньої програми складається з поточного і підсумкового видів контролю.</p> <p>Поточний контроль знань здобувачів проводиться у формі письмових робіт (тестів), роботи на практичних заняттях, виступів на семінарах та конференціях, підготовки наукових звітів.</p> <p>Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/диференційованого заліку проводиться у письмовій формі. Здобувач вважається допущеним до підсумкового контролю (екзамену/диференційованого заліку) з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом з цієї дисципліни.</p> <p>Форма контролю успішності навчання здобувачів</p> <p>Здобувачі проходять атестацію два рази на рік шляхом звітування призначеним вченою радою університету комісіям на кафедрах про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану, включаючи опубліковані наукові статті та виступи на конференціях.</p> <p>Остаточним результатом навчання здобувачів є повне виконання освітньо-наукової програми, необхідна кількість якісних опублікованих по результатам досліджень наукових праць, апробація результатів на наукових конференціях, оформлена участь у виконанні зареєстрованих тем наукових досліджень, належним чином оформлений рукопис дисертації та представлення її на науково-методичному семінарі та експертам спеціалізованої вченої ради для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі 01 – Освіта/Педагогіка, зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка на 9-ому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій в галузі соціальних та поведінкових наук; - навчання на 8-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; - набувати додаткові кваліфікації у системі післядипломної освіти; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Наукова та викладацька діяльність у різних сферах.</p> <p>Наукова, викладацька, адміністративна та управлінська діяльність в закладах освіти, закладах державних, територіально-адміністративних систем освітньої сфери.</p> <p>Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010), а саме:</p> <p>Професіонали: викладачі вищих навчальних закладів (2310): Докторант, Доцент, Професор кафедри (2310.1), Асистент, Викладач вищого навчального закладу (2310.2).</p> <p>Місця працевлаштування. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах університетів. Відповідні робочі місця (наукові дослідження, педагогічна діяльність) установ та організацій.</p>

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії

Обсяг освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки освітньо-наукової програми Освітні, педагогічні науки освітою на базі другого рівня вищої освіти (магістра) з обсягом 50 кредитів ЄКТС. За умови підготовки іноземців та осіб без громадянства обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 54 кредитів ЄКТС.

Вибіркова складова освітньо-наукової програми становить не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

очна (денна, вечірня) форма – 4 роки;

заочна (денна, вечірня) форма – 4 роки.

Обсяг кредитів ЄКТС для здобуття третього ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки освітньо-наукової програми Освітні, педагогічні науки

Цикли підготовки освітньо-наукової програми	Загальна кількість кредитів ЄКТС	Структура, %
Базова складова	35	70%
**Базова складова (у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства)	39	72%
Вибіркова складова	15	30%
Вибіркова складова (у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства)	15	28%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ	50	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	15	30%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ (у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства)	54	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова (у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства)</i>	15	28%

Відповідно до абз. 4 п. 26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою КМУ, аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури і докторантури (в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС).

Вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 15 кредитів ЄКТС та входять до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план аспіранта окрім базових складових містить перелік дисциплін за вибором аспіранта.

Вибіркова складова полягає у вільному виборі аспірантів дисциплін які формують здобуття знань із спеціальності, а також вибір дисциплін, що пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником. Аспірант також має право обрати дисципліну яка пропонуються для інших рівнів вищої освіти. Взяти участь у формуванні вибіркової складової можуть усі кафедри університету.

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність до розв'язання складних завдань педагогічної теорії і практики та дослідницької діяльності в освітній галузі як у процесі навчання так і в процесі подальшої професійної діяльності, що передбачає переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики в умовах невизначеності.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Оволодіння загальнонауковою компетентністю спрямованою на формування системного наукового світогляду.</p> <p>ЗК2. Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань;</p> <p>ЗК3. Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень;</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватись з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення державною, англійською та/або іншою іноземною мовою;</p> <p>ЗК5. Здатність до науково-педагогічної діяльності у певній галузі освіти;</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень в освітній сфері;</p> <p>СК2. Здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень в освітній сфері із використанням новітніх прикладних програм, комп'ютерних систем та мереж, програмних продуктів у процесі створення нових знань;</p> <p>СК3. Здобуття глибинних знань з педагогіки, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією;</p> <p>СК4. Здатність до генерування освітніх ідей та прояву ініціативи щодо впровадження та використання результатів наукового дослідження. Компетентність у застосуванні інноваційних методів навчання і методик викладання фахових дисциплін.;</p> <p>СК5. Здатність до дизайну, проектуванню та оцінюванню освітнього контенту, спрямованого на формування компетентних фахівців з творчим мисленням, спроможних до навчання протягом життя, зокрема, в професійній сфері;</p> <p>СК6. Здатність до впровадження та оприлюднення результатів власних досліджень з педагогіки.</p>

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання за освітньої науковою програмою Освітні, педагогічні науки

РН 1. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями в освітній сфері.

РН 2. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження в освітній сфері на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики.

РН 3. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, критичного мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

РН 4. Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти в освітній сфері, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.

РН 5. Застосовувати педагогічні методи організації навчального процесу, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу.

РН 6. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті та громадськості в освітній сфері державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі.

РН 7. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань в освітній галузі.

РН 8. Демонструвати вміння вибудовувати стратегію і тактику професійного зростання науково-педагогічного працівника ЗВО; ефективно формувати комунікативну стратегію у професійному середовищі; відповідати за результати професійної діяльності.

РН 9. Обирати та використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень в освітній галузі, зокрема з використанням сучасних методів та технологій обробки інформації.

РН 10. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень в освітній галузі.

РН 11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

РН 12. Застосовувати навички планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, формулювати мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження, формувати структуру і розробляти план дослідження, використовувати методи дослідження, адекватні досліджуваному процесам і явищам, створювати обґрунтовані та достовірні нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає вимогам сучасного розвитку наукових досліджень на міжнародному рівні.

РН 13. Застосовувати загальні статистичні методи моделювання освітніх процесів.

РН 14. Формувати розуміння основних теорій зростання та розвитку, генезису наукової думки у сфері управління змінами; проведення критичного аналізу змін у стані суб'єкта освітньої діяльності; вміння генерувати, обирати та обґрунтовувати шляхи його розвитку.

РН 15. Уміти використовувати в освітній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу у досягненні результатів навчання здобувачами вищої освіти та підвищенню якості освітньої діяльності в цілому.

**Структура освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка,
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки,
освітня-наукова програма Освітні, педагогічні науки**

Складові освітньо-наукової програми	Загальна кількість		Структура, %
	кредитів ЄКТС	годин	
<i>БАЗОВА СКЛАДОВА</i>	35 (39**)	1050 (1170**)	70% (72%**)
<i>ВИБІРКОВА СКЛАДОВА</i>	15	450	30% (28%**)
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	50 (54**)	1500 (1620**)	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	15	450	30% (28%**)

Складові освітньо-наукової програми	Загальна кількість		Форма контролю
	кредитів ЄКТС	годин	
<i>БАЗОВА СКЛАДОВА</i>			
Іноземна мова*	6	180	Залік
Філософія науки	4	120	Екзамен
Методологія та організація наукових досліджень	6	180	Залік
Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях	5	150	Залік
Сучасні методи і технології обробки інформації в освіті	4	120	Залік
Дизайн та проектування освітньої діяльності	5	150	Екзамен
Педагогічна практика	5	150	Звіт
Українська мова як іноземна**	4	120	Залік
ВСЬОГО БАЗОВА СКЛАДОВА	35	1050	
** ВСЬОГО (для підготовки іноземців та осіб без громадянства)	39	1170	
<i>ВИБІРКОВА СКЛАДОВА</i>			
Вибіркова навчальна дисципліна 1	5	150	Залік
Вибіркова навчальна дисципліна 2	5	150	Залік
Вибіркова навчальна дисципліна 3	5	150	Залік
ВСЬОГО ВИБІРКОВА СКЛАДОВА :	15	450	—
РАЗОМ:	50	1500	—
**РАЗОМ (для підготовки іноземців та осіб без громадянства):	54	1620	—

* - англійська, або німецька, або французька

** - у разі підготовки іноземців та осіб без громадянства

Структурно-логічна схема освітньої-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки представлена в додатку 1.

VI - Форми атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p> <p>Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради</p> <p>Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p>Атестація здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p> <p>Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).</p> <p>Процедура перевірки на плагіат визначається Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Порядок та вимоги до оприлюднення визначаються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, зокрема на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу повинна бути оприлюднена дисертація цілком).</p> <p>Вимоги до дисертації. Аспірант зобов'язаний провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту</p>	<p>Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).</p> <p>Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.</p> <p>Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у вищому навчальному закладі (науковій установі), де здійснювалася підготовка аспіранта. Вчена рада вищого навчального закладу (наукової установи) має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.</p>

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Принципи забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідальність за якість вищої освіти, що надається; • забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, програм і здобувачів вищої освіти; • забезпечення якості сприяє розвитку культури якості; • забезпечення якості враховує потреби та очікування здобувачів вищої освіти, усіх інших стейкхолдерів та суспільства. <p>Процедурами забезпечення якості освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розробка стратегії і політики в сфері якості вищої освіти; • розробка механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • розробка системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами. • організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; • формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою; • створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • розробка політики щодо ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти; • інших процедур і заходів.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	<p>Здійснюється моніторинг і періодичний перегляд програм з метою забезпечення їх відповідності потребам здобувачів вищої освіти і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.</p> <p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; • потреб суспільства, що змінюються; • навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; • ефективності процедур оцінювання здобувачів вищої освіти; • очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; • навчального середовища відповідності меті і змісту програми;

	<ul style="list-style-type: none"> • якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. <p>Програми регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.</p>
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; • критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; • оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; • оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; • процедури оцінювання здобувачів вищої освіти повинні враховувати пом'якшувальні обставини; • оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; • наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних та наукових працівників	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; • прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; • моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; • обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; • оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	<p>Заклад вищої освіти забезпечують освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснюють відповідну підтримку здобувачів вищої освіти.</p> <p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного контингенту здобувачів (такого як здобувач вищої освіти: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими потребами) та принципи студентоцентрованого навчання.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі поінформовані про їх наявність.</p>
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім	<p>З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація навчального процесу;</p>

процесом	доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, освітньо-наукова програма Освітні, педагогічні науки публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.</p> <p>Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для здобувачів тощо.</p>
Дотримання академічної доброчесності	<p>Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чесності та порядності – принциповість у визнанні та підтримці власних прав у сфері академічної діяльності та прав інших людей, що призводить до уникнення власної нечесної поведінки та знижує терпимість до недоброчесності інших, також унеможливорює випадки зловживання посадовим становищем; • доброзичливості – позитивне та толерантне ставлення учасників освітнього процесу один до одного незалежно від статті, віку, національності, релігійних і політичних уподобань; • поваги – цінувати інтелектуальні здобутки інших людей та використовувати їх відповідно до правил, прийнятих у розвинутому академічному суспільстві; • довіри та співпраці – вільний обмін ідеями та інформацією в освітньому середовищі, сприяння командній і творчій роботі між аспірантами, викладачами та іншими стейкхолдерами; • відповідальності – викладачі несуть відповідальність за якість викладання дисциплін, а аспіранти – за якість виконання завдань, передбачає також реагування на академічну нечесність; • компетентності та професіоналізму – володіння науково-педагогічними фахівцями сучасними технологіями наукових досліджень та методами викладання, циклічне підвищення свого фахового рівня, поглиблення знань і вмінь з академічної грамотності, здатність демонструвати академічні цінності під час навчального процесу; • прозорості – відкритість та зрозумілість усіх освітніх процесів, послідовне й об'єктивне оцінювання результатів діяльності, підзвітність та публічність інформації; • законності – усі процеси освітньої діяльності мають здійснюватися відповідно до законодавства України з урахуванням нормативних документів, затверджених у ХНЕУ ім. С. Кузнеця. • У випадку порушення принципів академічної доброчесності відповідні особи притягуються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень та норм.

Спеціальні вимоги для прийому на підготовку до аспірантури для здобуття третього ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, освітньо-наукової програми Освітні, педагогічні науки

До підготовки в аспірантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Вступні випробування до аспірантури ХНЕУ ім. С. Кузнеця здобувачів ступеня доктора філософії складаються з:

вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти) у письмовій формі за білетами, складеними за програмою вступних фахових випробувань з іноземної мови, ухваленою вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця та розміщеною на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (у розділі «Наука»: «Вступ до аспірантури»). Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом;

вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) у письмовій формі за білетами, складеними за програмами вступних фахових випробувань зі спеціальності, ухваленими вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця та розміщеними на офіційному сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (у розділі «Наука», підрозділ «Вступ до аспірантури»).

Додатковими показниками конкурсного відбору для вступу до аспірантури є середній бал вступника за дипломом магістра (спеціаліста) та бали за його попередні науково-дослідницькі досягнення.

Професійні профілі випускників: доктор філософії здатний виконувати професійні роботи (за Державним класифікатором професій ДК 003: 2010):

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК003:2010:

Код КП	Професійна назва роботи
Науково-викладацька діяльність:	
1237	Керівники науково-дослідних підрозділів
1237.1	Головний фахівець науково-дослідного підрозділу
1237.2	Начальник (завідувач) науково-дослідного підрозділу
1238	Керівники проектів та програм
1239	Керівник інших функціональних підрозділів
2310	Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
2351.1	Наукові співробітники
Управлінська діяльність у бізнес-секторі:	
12	керівники підприємств, установ та організацій

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма

Згідно статті 32 п. 1 Закону України «Про вищу освіту» Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця проводить підготовку докторів філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Діяльність вищого навчального закладу провадиться на принципах:
автономії та самоврядування;

розмежування прав, повноважень і відповідальності засновника (засновників), державних органів та органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належить заклад вищої освіти, органів управління закладах вищої освіти та його структурних підрозділів;

поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;

незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (крім вищих духовних навчальних закладів).

Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>(дата звернення:25.09.2018).

2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>(дата звернення:25.09.2018).

3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010(Редакція від 30.11.2017)// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>(дата звернення:25.09.2018).

4. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>(дата звернення:25.09.2018).

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 30.11.2017)// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>(дата звернення:25.09.2018).

6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>

Перелік використаних джерел

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_eha_2015.pdf.

2. Data for SustainableDevelopment Goals. ISCED (МСКО) 2011 ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.

3. Data for SustainableDevelopment Goals.ISCED-F (МСКО-Г) 2013 ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

4. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

5. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.

6. НПК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

8. Пономаренко В. С. Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців / В. С. Пономаренко, М. В. Афанасьєв – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 242 с.

9. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.

10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.

11. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

Гарант освітньої програми,
доктор педагогічних наук,
професор

Борова Тетяна Анатоліївна

Матриця відповідності визначених ОНП компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	ЗН1 Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межіпредметних галузей	УМ1 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей	К1. Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності К2. Здатність ефективно формувати комунікативну стратегії	АВ1. Ініціювання інноваційних комплексних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації
		УМ2. Розроблення та реалізація проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем		АВ2. Соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень
				АВ3. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших
Загальні компетентності				
ЗК1.	ЗН1	УМ1		АВ3
ЗК2.		УМ1		АВ2
ЗК3.	ЗН1	УМ2		АВ1
ЗК4.			К1, К2	АВ2
ЗК5.			К1, К2	АВ3
ЗК6.			К1, К2	АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1.	ЗН1	УМ1		АВ1
СК2.	ЗН1	УМ1		
СК3.	ЗН1	УМ1		
СК4.		УМ1, УМ2		АВ1, АВ3
СК5.			К1	АВ3
СК6.		УМ2	К1, К2	АВ2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

	Програмні результати навчання	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності						НД (умов скор)*	Наукова робота з керівником	
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6			
1	Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями в освітній сфері.	+	+												ФН, МОНД	+
2	Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження в освітній сфері на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики.		+	+			+	+	+	+	+				МОНД ФН, ДПОД, МММІТНД	+
3	Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, критичного мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.		+	+			+	+	+	+					ДПОД, МОНД, ФН	+
4	Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти в освітній сфері, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.			+			+	+			+		+		СМТОЮ, ДПОД	+
5	Застосовувати педагогічні методи організації навчального процесу, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу.					+							+		ДПОД, СМТОЮ, МММІТНД	+
6	Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті та громадськості в освітній сфері державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі				+									+	ІМ, МММІТНД, ФН	+
7	Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань в освітній галузі.	+	+						+	+					СМТОЮ, МОНД, МММІТНД	+
8	Демонструвати вміння вибудовувати стратегію і тактику професійного зростання науково-педагогічного працівника ЗВО; ефективно формувати комунікативну стратегію у професійному середовищі; відповідати за результати професійної діяльності.					+							+		ДПОД, ФН	+

	Програмні результати навчання	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності						НД (умов скор)*	Наукова робота з керівником	
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6			
9	Обирати та використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень в освітній галузі, зокрема з використанням сучасних методів та технологій обробки інформації.		+	+				+	+				+	+	МММІТНД, ФН, МОНД	+
10	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень в освітній галузі.	+	+				+			+				+	СМТОІО, МММІТНД	+
11	Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.			+	+		+					+		+	ДПОД, ФН, МОНД	+
12	Застосовувати навички планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, формулювати мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження, формувати структуру і розробляти план дослідження, використовувати методи дослідження, адекватні досліджуваним процесам і явищам, створювати обґрунтовані та достовірні нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає вимогам сучасного розвитку наукових досліджень на міжнародному рівні	+	+	+		+				+	+	+	+		МММІТНД, ФН, МОНД, ІМ	+
13	Застосовувати загальні статистичні методи моделювання освітніх процесів.	+		+			+	+	+				+	+	МММІТНД	+
14	Формувати розуміння основних теорій зростання та розвитку, генезису наукової думки у сфері управління змінами; проведення критичного аналізу змін у стані суб'єкта освітньої діяльності; вміння генерувати, обирати та обґрунтовувати шляхи його розвитку.	+	+	+			+			+			+	+	МММІТНД, ФН, МОНД	+
15	Уміти використовувати в освітній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу у досягненні результатів навчання здобувачами вищої освіти та підвищенню якості освітньої діяльності в цілому.		+		+		+						+	+	МММІТНД, ФН, МОНД, ІМ	+

* - умовні скорочення навчальних дисциплін якими забезпечуються програмні результати навчання

Іноземна мова – ІМ. Філософія наук – ФН. Методологія та організація наукових досліджень – МОНД. Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях – МММІТНД. Сучасні методи і технології обробки інформації в освіті – СМТОІО. Дизайн та проектування освітньої діяльності – ДПОД.

Структурно-логічна схема освітньої-наукової програми Освітні, педагогічні науки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, рік вступу 2019, 50 ЄКТС

1 рік навчання			
1 семестр		2 семестр	
Філософія науки	4	Методологія та організація наукових досліджень	6
Дизайн та проектування освітньої діяльності	5	Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях	5
Українська мова як іноземна **	4**	Іноземна мова*	6
Педагогічна практика***			
Вибіркова навчальна дисципліна	5	Вибіркова навчальна дисципліна	5
Всього	13		22

2 рік навчання	
3 семестр	
Сучасні методи і технології обробки інформації в освіті	4
Педагогічна практика***	
Вибіркова навчальна дисципліна	5
Всього	5

*- англійська, або німецька, або французька

** - для підготовки іноземців та осіб без громадянства

*** - педагогічна практика протягом 3 семестрів – 5 ЄКТС

